

با اسمه تعالیٰ
وزارت آموزش و پرورش
باشگاه دانش پژوهان جوان
بارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. حضرت امام خمینی (ره)

دفترچه سوالات (مرحله اول) هجهدهمین المپیاد شیمی کشور ۱۱ بهمن ماه ۱۳۸۶ (۹:۰۰ تا ۱۰:۰۰)

کد دفترچه‌ی سوالات: ۱

مدت آزمون ۱۰۰ دقیقه

تذکرات:

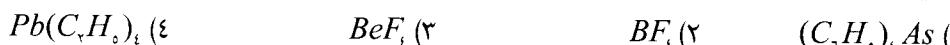
- ضمن آرزوی موفقیت برای شما داوطلب گرامی، خواهشمند است به موارد زیر دقیقاً توجه فرمایید.
- ۱) کد برگه‌ی سوالات شما ۱ است. لازم است این کد را در محل مربوط روی پاسخ نامه بنویسید. در غیر این صورت پاسخ نامه‌ی شما تصحیح نخواهد شد. توجه داشته باشید که برگه‌ی سوالات شما که در زیر هر یک از صفحه‌های این دفترچه نوشته شده است، با کد اصلی که در همین صفحه است یکسان باشد.
 - ۲) تعداد سوال‌های این آزمون ۶۰ سوال و وقت آن ۱۰۰ دقیقه (۹:۰۰ تا ۱۰:۰۰) است. در هر سوال از میان گزینه‌های داده شده دقیقاً یک گزینه پاسخ صحیح آن سوال است.
 - ۳) هر پاسخ درست ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ غلط ۱ نمره‌ی منفی خواهد داشت.
 - ۴) مشخصات خواسته شده را «به طور کامل» روی برگه‌ی پاسخ نامه بنویسید. در صورت کامل نبودن اطلاعات خواسته شده، یا غلط بودن آن‌ها برگه‌ی پاسخ نامه‌ی شما تصحیح نخواهد شد.
 - ۵) استفاده از جدول مندلیف مجاز نیست، هر جا که نیاز به اطلاعات جدول تناوبی باشد، ذکر شده است. لگاریتم پایه‌ی ۱۰ اعداد ۲ تا ۹ به ترتیب برابر است با: $۰/۳۰۱$, $۰/۴۷۷$, $۰/۶۰۲$, $۰/۶۹۹$, $۰/۷۷۸$, $۰/۸۴۵$, $۰/۹۰۳$ و $۰/۹۵۴$.
 - ۶) همراه داشتن تلفن همراه مجاز نیست، اگر دارید در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید. در غیر این صورت حتی اگر از آنها استفاده نکنید تقلب محسوب خواهد شد.
 - ۷) استفاده از ماشین حساب مجاز است.
 - ۸) از آنجا که برگه‌ی پاسخنامه توسط دستگاه علامت خوان تصحیح می‌شود، لطفاً آن را تمیز نگه داشته و ازتا کردن آن خودداری نمایید.
 - ۹) نتیجه این آزمون در اوخر اسفندماه اعلام خواهد شد.
 - ۱۰) پذیرفته شدگان این آزمون در اردیبهشت ۱۳۸۷ در آزمون مرحله دوم شرکت خواهند کرد.
 - ۱۱) (پس از پایان آزمون می‌توانید دفترچه‌ی سوالات را با خود ببرید).

(۱) کدام مطلب درباره عنصری با عدد اتمی ۸۲ درست است؟

- (۱) یک فلز قلیایی است.
 (۲) یک عنصر واسطه است.
 (۳) می تواند حالت‌های اکسایش $+2$ و $+4$ داشته باشد.
 (۴) به گروه اصلی ششم تعلق دارد.
 (۵) درجه تعدادی از گونه‌های شیمیایی زیر طول پیوندها برابر است.

(۳) بارعایت قاعده هشتایی برای کدام فرمول باید بار مثبت در نظر گرفت؟

(۴) فسفر در کدام ترکیب دارای کمترین حالت اکسایش است؟

(۵) در کدام مورد بین دو اتم یکسان پیوند کوالانسی وجود ندارد؟

(۶) در صدجرمی نیتروژن در کدام ترکیب از همه بیشتر است؟

(۷) تعداد جفت الکترون‌ها اعم از پیوندی و تنها در کدام گونه شیمیایی از همه بیشتر است؟

(۸) داده‌های کدام گزینه، تغییرات نخستین انرژی یونش را برای اتم‌های سدیم تا کلربر حساب کیلوژول بر مول به درستی نشان می‌دهد؟

	Na	Mg	Al	Si	P	S	Cl
۱)	۴۹۶	۵۲۸	۵۷۷	۷۸۶	۱۰۱۲	۱۱۲۰	۱۲۵۶
۲)	۴۹۶	۵۲۸	۵۷۷	۷۸۶	۱۰۱۲	۹۹۹	۱۲۵۶
۳)	۴۹۶	۷۲۸	۵۷۷	۷۸۶	۱۰۱۲	۱۱۲۰	۱۲۵۶
۴)	۴۹۶	۷۲۸	۵۷۷	۷۸۶	۱۰۱۲	۹۹۹	۱۲۵۶

(۹) نفوذپذیری کدامیک از پرتوهای زیر بیشتر است؟

- (۱) آلفا
 (۲) بتا
 (۳) گاما
 (۴) پرتوی کاتدی

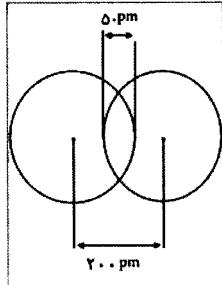
(۱۰) در نمونه‌ای از عنصر بور، ۱۶ ایزوتوپ از B و ۲۴ ایزوتوپ از B وجود دارد. جرم اتمی میانگین بور در این نمونه کدام است؟

(۱۱) تعداد اوربیتال‌های هرترازانرژی و تعداد اوربیتال‌های هرزیر لایه به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱۲) با توجه به شکل، شعاع واندروالسی و شعاع اتمی به ترتیب از راست به چپ بر حسب پیکو مترا

- ١٢٥ و ١٢٥ (١)
٢٠٠ و ١٠٠ (٢)
١٢٥ و ١٠٠ (٣)
١٥٠ و ١٢٥ (٤)

(۱۳) در مولکولهای H_2SO_4 و CO_2 بار عایت قاعده هشتایی، از راست به چپ، چند جفت الکترون پیوندی وجود دارد؟

- ١) ٦٥ و ٦
٢) ٦٥ و ٣
٣) ٥٥ و ٦

۱۴) کدام ترکیب فاقد پیوند داتیو است؟

۱۵) شکل هندسی کدام دو ترکیب یکسان است؟

- BH_4 و PH_3 (۲) BeF_4 و SO_4 (۱) CO_3 و SO_3 (۳) SO_4 و BF_3 (۴) $CaZrO_4$

۱۶) کدام مولکول ناقطبی است؟

۱۷) کدام مولکول در صورت قطبی بودن، پیوند قطبی تری دارد؟

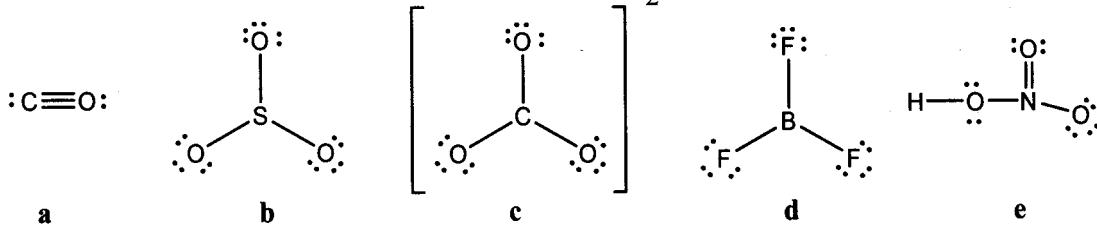
۱۸) در کدام گزینه حالت اکسایش کلر یکسان است؟

۱۹) تعداد پیوندهای کووالانسی کدام گونه بیشتر است؟

۲۰) ساختار لوویس گونه های کدام گزینه نادرست است؟

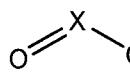

c و b (۲)

c و a (۴)

e و a (۱)

d و b (۳)

۲۱) دومولکول ، پس از قراردادن الکترون های ناپیونندی، x کدام عنصر از

تناوبهای دوم یا سوم جدول می تواند باشد؟

B و S (۲)

C و N (۴)

S و F (۱)

N و O (۳)

۲۲) کدام ترتیب درمورد زوایای پیوندرست است؟

$PCl_4^+ > SnCl_4$ (۲)

$CO_4 > SO_4$ (۱)

$NO_4^- > NO_3^+$ (۴)

$AlCl_4^- > AlCl_4$ (۳)

۲۳) کدام ترتیب برای طول پیوند های داده شده درست است؟

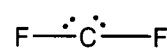
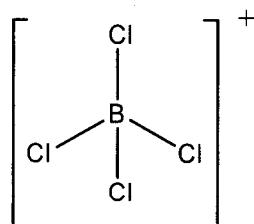
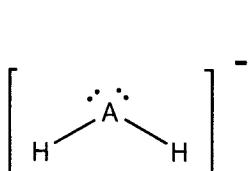
۱) کربن-کربن : $H_3O_4 > O_4 > O_2$ (۲) اکسیژن-اکسیژن :

$C_2H_4 > C_2H_2 > C_2H_6$:

۴) نیتروژن-هالوژن : $N_2O > N_2 > N_2H_4$ (۴) نیتروژن-هالوژن :

$F_4 > I_4 > Br_4 > Cl_4$:

۲۴) A، B و C به ترتیب به کدام گروههای جدول تعلق دارند؟ (از راست به چپ)

۸-۴-۶(۲)

۸-۵-۵(۴)

۶-۶-۵(۱)

۷-۵-۵(۳)

۲۵) آنتالپی پیوند $H-H_{(g)} - Br-Br_{(g)}$ و $H-H_{(g)} - Br_{(g)}$ برحسب کیلوژول برمول به ترتیب برابر با ۱۹۳ و ۴۳۶

است. علاوه بر آن می دانیم: $2Br_{(g)} + 2H_{(g)} \rightarrow 2HBr_{(g)}$: $\Delta H_f^o = -70.2 \text{ kJ}$ آنتالپی تشکیل، ΔH_f^o ،

برای $HBr_{(g)}$ در شرایط داده شده برحسب کیلوژول برمول کدام است؟

-۷۲(۲)

-۳۶/۵(۱)

-۲۴۵/۵(۴)

-۳۵۱ (۲)

۲۶) کدام مورد به عنوان آلودگی های طبیعی به شمار نمی رود؟

۱) متصاعدشدن گازهای زیان آور متعدد از مردابها و باتلاقها

۲) فوران خاکستر و گازهای سمی در هوایکره پراشر فورانهای آتشفسانی

۳) پراکنده شدن گردوغبار و ریزدرات در هوای پراشر طوفانهای گوناگون

۴) گازهای سمی حاصل از سوختن ناقص مواد سوخت در نیروگاهها و در بخاریها

۲۷) کدام گزینه نادرست است؟

۱) آب pH خالص دردمای اتاق در حدود ۷ است.

۲) محلول غلیظ هیدروکلریک اسید (HCl) در حدود صفر است.

۳) آب pH باران اندکی بزرگتر از ۷ است.

۴) معمولاً گستره pH دردمای اتاق از صفر الی ۱۴ است.

۲۸) انرژی ای که یک جسم طی گرم شدن دریافت می کند صرف.....

۱) مرتب شدن ذرات جسم می شود.

۲) تشدید حرکتهای ذرات جسم می شود.

۳) استحکام پیوندهای موجود در ذرات جسم می شود.

۴) افزایش سرعت حرکت الکترونها به دور هسته می شود.

۲۹) ۱۰۰۰ جرم برای گرم کردن یک نمونه گاز در فشار ثابت به کار رفته است. با توجه به آن کدام گزینه درست است؟

$$\Delta E = 1000 \text{ J} \quad (2)$$

$$\Delta E < 1000 \text{ J} \quad (1)$$

$$\Delta E + (PV)_{\text{غاز}} = 1000 \text{ J} \quad (4)$$

$$\Delta E - \Delta H = 1000 \text{ J} \quad (3)$$

۳۰) جدول داده شده تغییر حجم یک مقدار ثابت از یک گاز را بر حسب فشار آن دردمای ثابت نشان می دهد:

۲/۵	۲	۱/۵	۱	فشار (atm)
۹/۸۵	۱۲/۲۸	۱۶/۴	۲۴/۶	حجم (لیتر)
۲۴/۶۲۵	۲۴/۵۶	۲۴/۶	۲۴/۶	حاصل ضرب فشار در حجم :

با توجه به نتیجه حاصل از این جدول به کدام قانون در ارتباط با گازها پی می بریم؟

$$(1) \text{ قانون شارل}$$

$$(2) \text{ قانون گی لو ساک}$$

$$(3) \text{ قانون بویل}$$

۳۱) هر چند فرایند تبخیر آب گرماگیر است، اما آب مایع دردمای معمولی مثلاً دردمای T خود به خود تبخیر می شود. با توجه به آن کدام گزینه درخصوص تبخیر آب دردمای داده شده، T درست است؟ (ΔS و ΔH به ترتیب تغییر آنتالپی و تغییر آنتروپی وابسته به فرایند تبخیر آب دردمای T رامی رساند).

$$T\Delta S > \Delta H \quad (2)$$

$$T\Delta S < \Delta H \quad (1)$$

$$T\Delta S = \Delta G - \Delta H \quad (4)$$

$$T\Delta S = \Delta H \quad (3)$$

۳۲) تغییر انرژی درونی ΔE ، برای یک سامانه بسته که از یک سو 200 cal و 1100 J گرم از کار غیر از کارتغییر حجم را دریافت می کند و از سوی دیگر 1000 J اکارتغییر حجم انجام می دهد (به بیرون می دهد) بر حسب ژول کدام است؟ ($\Delta E = q + W$ در رابطه $\Delta E = q + W$ مجموع جبری کارهای مبادله شده، اعم از کارتغییر حجم و کارهایی غیر از کارتغییر حجم رامی رساند).

$$+1200 \quad (1)$$

$$+18368 \quad (2)$$

$$-18368 \quad (3)$$

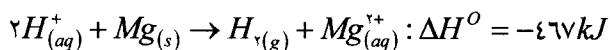
۳۳) جسم A به جرم 100 گرم و دمای 100°C و ظرفیت گرمایی ویژه $Jg^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$ اراده تماس با جسم B به جرم 200 گرم و دمای 200°C و ظرفیت گرمایی ویژه $Jg^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$ قرار می دهیم تا هم دما شوند. دمایی که دو جسم در آن هم دما خواهند بود بر حسب دمای سلسیوس، ${}^\circ\text{C}$ کدام است؟ (گرمایانرژی گرمایی فقط بین جسم A و B مبادله می شود و هیچ گرما یا انرژی گرمایی تلف نمی شود).

$$180 \quad (1)$$

$$150 \quad (2)$$

$$160 \quad (3)$$

(۳۴) فلز منیزیم، Mg ، به خوبی با محلول هیدروکلریک اسید $HCl_{(aq)}$ واکنش می‌دهد:

آنالپی تشکیل، ΔH_f° ، یون $Mg_{(aq)}^{++}$ بافرض $\Delta H_f^\circ(H_{(g)}) = 0$ در شرایط داده شده کدام است؟

$$+477 kJ mol^{-1} \quad (2) \quad -0.0 \quad (1)$$

(۴) به معلومات بیشتر نیاز است.

$$-477 kJ mol^{-1} \quad (3)$$

(۳۵) کدام یک از موارد زیر جزویکاهای SI نیست؟

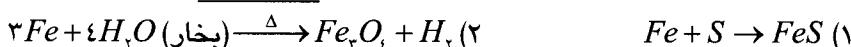
(۲) کیلوگرم (kg) برای جرم

(۱) متر (m) برای طول

(۴) پاسکال (Pa) برای فشار

(۳) درجه سلسیوس (${}^\circ C$) برای دما

(۳۶) در کدام معادله شیمیایی قانون پایستگی جرم رعایت نشده است؟

(۳۷) کدام مورد جزو اصول نظریه جنبشی گازها نیست؟

(۱) حجم ذرات گاز در مقایسه با حجم اشغال شده توسط گاز قابل اعتماد است.

(۲) در اثر برخورد ذره‌های گاز باهم، انرژی جنبشی تک تک آنها می‌تواند تغییر کند.

(۳) میانگین انرژی جنبشی ذره‌های سازنده‌ی همه گازها در دمای معین باهم برابر است.

(۴) دریک دمای معین، ذرات سازنده‌ی یک گاز سرعت‌ها و انرژی‌های جنبشی یکسانی دارند.

(۳۸) کدام گزینه درباره اثر گلخانه‌ای درست است؟

(۱) بر اثر این پدیده انرژی تابشی از جوزمین عبور کرده و خارج می‌شود.

(۲) این پدیده موجب گرم ترشدن مناطق استوایی و سرد ترشدن قطب‌ها می‌شود.

(۳) پدیده ای است که در آن انرژی تابشی توسط گازهای گلخانه‌ای به دام می‌افتد.

(۴) گازهای گلخانه‌ای از نظر زیست محیطی اثربخشند.

(۳۹) به بیماری $100 ml$ در ساعت به مدت $2/5$ ساعت از محلول $NaCl$ که غلظت کل یون‌های موجود

در آن $3M/10$ است، ترزیق شده است. این بیمار در این مدت چند گرم $NaCl$ دریافت کرده

$$\text{است}: (NaCl = 58/5)$$

$$4/4 \quad (2) \quad 2/2 \quad (1)$$

$$17/5 \quad (4) \quad 8/8 \quad (3)$$

(۴۰) یک مخلوط گازی شامل $35\%/\text{وزنی } CO$ و $65\%/\text{وزنی } CO_2$ است. در صد وزنی کربن در این مخلوط

چیست؟

$$32/7 \quad (2) \quad 12/1 \quad (1)$$

$$94/4 \quad (4) \quad 66/7 \quad (3)$$

(۴۱) از واکنش Al و مقدار کافی اکسیژن چند گرم آلومینیم اکسید حاصل می‌شود؟

$$Al_2O_3 = 102 \quad 311/7 \quad (1)$$

$$Al = 27 \quad 249/9 \quad (2)$$

$$4Al + 3O_2 \rightarrow 2Al_2O_3 \quad 200/2 \quad (3)$$

$$155/8 \quad (4)$$

(۴۲) چنانچه درشبانه روز به طور میانگین ۱۰۰۰ لیتر هوادرم و بازدم مورد استفاده قرار گیرد و هوای دم شامل ۲۱٪ اکسیژن و هوای بازدم شامل ۱۴/۵٪ اکسیژن باشد، چندلیتر گاز اکسیژن درشبانه روز مصرف شده است؟

۲۱۰۰(۲)

۶۵۰(۱)

۳۵۰۰(۴)

۱۴۵۰(۳)

(۴۳) از واکنش ۵۰٪ گرم پتاسیم کلرید ناخالص با مقدار اضافی از نقره نیترات، ۰/۷۲ گرم تقره کلرید تولید می شود، درصد خلوص پتاسیم کلرید کدام است؟

$kCl = ۷۴/۵$

٪ ۷/۵(۲)

٪ ۱۲(۱)

$AgCl = ۱۴۳/۵$

٪ ۷۵(۴)

٪ ۳۶(۳)

(۴۴) انحلال پذیری کدام ترکیب وابستگی دمایی معکوس نسبت به سایر گزینه ها دارد؟

$CaCl_۲$ (۴)

$NaNO_۳$ (۳)

$CO_۲$ (۲)

KCl (۱)

(۴۵) چند گرم مس (II) سولفات متبلور ($CuSO_۴ \cdot ۵H_۲O$) برای تهیه یک کیلو گرم محلول $(CuSO_۴ \cdot ۵H_۲O) = ۲۵۰$ درصد جرمی مس (II) سولفات بی آب لازم است؟

۶۵(۴)

۶۲/۵(۳)

۸۹/۲

۴۴/۵(۱)

(۴۶) اگر ۱/۲۵ مول $NaOH$ را در ۷۵ گرم آب حل کنیم، درصد جرمی سود برابر خواهد بود با:

$NaOH = ۴$

۸۰(۴)

۴۰(۳)

۲۰(۲)

۱۰(۱)

(۴۷) ۲۰ میلی لیتر محلول HCl به غلظت $M = ۱$ توسط حجم مشخصی از محلول سود خنثی می شود. چنانکه همین مقدار از این محلول سود برای خنثی کردن کامل ۱۰ میلی لیتر محلول $H_۲SO_۴$ مصرف شود. مولاریته این اسید برابر خواهد بود با:

۰/۵(۴)

۰/۲(۳)

۰/۱(۲)

۰/۰۵(۱)

(۴۸) چگالی یک گاز نسبت به هلیم برابر ۱۶ است. ۶/۶ گرم از این گاز چند لیتر حجم در شرایط استاندارد دارد؟

۴۴/۸(۴)

۲۲/۴(۳)

۴/۴۸(۲)

۲/۲۴(۱)

(۴۹) با فرایش ۱۰۰۰ گرم از کدام ترکیب زیر به یک کیلو گرم آب، نقطه انجماد آب بیشتر کاهش می یابد؟

(۱) هرسه ترکیب به یک اندازه نقطه انجماد را کاهش می دهد.

(۲) $M = ۷۴/۵$ KCl

(۳) $M = ۱۷۴$ $CH_۳OH$

(۵۰) انحلال پذیری نمکی در دمای معین، ۱۲۰ گرم است. چند گرم محلول سیرشده در همان دمای دارای ۱۲ گرم نمک خواهد بود؟

۲۲۰(۴)

۱۰۰(۳)

۲۲(۲)

۶/۵(۱)

(۵۱) اگربازده واکنش را ۱۰۰٪ فرض کنیم، برای تهیه ۴/۶ گرم اتیل الکل (اتانول) به چندلیتر گاز اتیلن با خلوص ۵٪ در شرایط استاندارد نیاز داریم؟

$O = ۱۶$

$CH_۳ = CH_۳ + H_۲O \rightarrow CH_۳CH_۳OH$

۶/۳۰(۴)

۲/۵۲(۳)

۵/۰۴(۲)

۴/۴۸(۱)

(۵۲) ۵/۶ لیتر مخلوط اتان و استیلن در برابر کاتالیزگر مناسب، در شرایط استاندارد ۰/۰ مول هیدروژن جذب می کند. در این مخلوط چند درصد اتان وجود دارد؟

٪ ۵۰(۴)

٪ ۸۰(۳)

٪ ۹۰(۲)

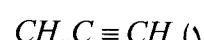
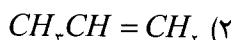
٪ ۷۵(۱)

۵۳) گرمای سوختن ml از کدام هیدروکربن در اکسیژن، در شرایط یکسان، کمتر است؟

- (۱) اتان (۲) اتیلن (۳) پروپان (۴) استیلن

۵۴) آلکین A را در اکسیژن کافی سوزانده ایم. جرم کربن دیوکسید تشکیل شده به جرم آلکین اولیه

$$(O=16, H=1, C=12) \quad \frac{3}{3} \text{ است. ساختار } A \text{ کدام است؟}$$

۵۵) چند ایزومراز ایزومرهای ساختاری زنگیری پنتن (C_5H_{10}) بر اثر هیدروژن دارشدن کاتالیزی به

-۲- متیل بوتان تبدیل می‌شود؟

- (۱) چهار ایزومر (۲) سه ایزومر (۳) دو ایزومر (۴) یک ایزومر

۵۶) تهیه -۲- متیل پنتان با هیدروژن دارکردن چه تعداد آلکین C_5H_6 کربنه امکان پذیر است؟

$$4 \quad 2(3) \quad 3(2) \quad 1(1)$$

۵۷) ترکیب غیر حلقه‌ای A با فرمول بسته C_5H_8O دارای گروه عاملی اتری در ساختار خودمی

باشد. چند ایزمر ساختاری می‌توان برای آن در نظر گرفت؟

$$6(4) \quad 5(3) \quad 3(2) \quad 4(1)$$

۵۸) از سوختن ۷ میلی گرم از یک هیدروکربن مایع $21/58$ میلی گرم CO_2 تولید می‌شود. در صدجرمی

کربن در نمونه اولیه چقدر است؟

$$84/1(4) \quad 48/1(3) \quad 68/2(2) \quad 86/2(1)$$

۵۹) با توجه به معادله $2ROH + 2Na \rightarrow 2RO^- Na^+ + H_2$ از واکنش $32/5$ گرم الکل سیرشده

وزنگیری A با فلز سدیم، $8/4$ لیتر گاز هیدروژن در شرایط استاندارد حاصل می‌شود. الکل A شامل

چند کربن است؟

$$5(4) \quad 4(3) \quad 2(2) \quad 2(1)$$

۶۰) حلالیت کدامیک از الکلهای نرمال زیر در آب کمتر است؟

$$C_5H_8OH \quad (4) \quad C_5H_6OH \quad (3) \quad C_5H_{12}OH \quad (2) \quad C_5H_{14}OH \quad (1)$$